

H ιστορία των τριών ευχών

ΦΡΑΜΠΟΛ. ΑΥΤΟ ΉΤΑΝ Τ' ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ. Είχε όλα όσα μια πόλη έπρεπε να 'χει: μια συναγωγή, ένα σπουδαστήριο, ένα φτωχοκομείο, έναν ραββίνο και λίγες εκατοντάδες κατοίκους. Κάθε Πέμπτη ήταν μέρα αγοράς στο Φράμπολ. Οι χωρικοί έρχονταν από τα χωριουδάκια για να πουλήσουν δημητριακά, πατάτες, κοτόπουλα, μοσχάρια, μέλι, και ν' αγοράσουν αλάτι, κροζίνη, παπούτσια, μπότες, και οτιδήποτε άλλο χρειάζεται ένας χωρικός.

Ζούσαν στο Φράμπολ τρία παιδιά που έπαιζαν συχνά μαζί: ο Σλόμαχ ή Σολομών, που ήταν εφτά χρονών, η αδελφή του η Εσθήρ, έξι χρονών, και ο φίλος τους ο Μωυσής, που ήταν κι αυτός εφτά χρονών.

Ο Σλόμαχ κι ο Μωυσής πήγαιναν στο ίδιο χέντερ, και κάποιος τους είχε πει ότι τη μέρα της Μεγάλης Δένσος, που είναι η τελευταία μέρα της Γιορτής της Σκηνοπηγίας, ο ουρανός ανοίγει αργά τη νύχτα. Αυτοί που θα το δουν να συμβαίνει, έχουν ένα λεπτό καιρό να κάνουν μια ευχή κι ό,τι ευχηθούν θα γίνει πραγματικότητα.

Ο Σλόμαχ, ο Μωυσής και η Εσθήρ συχνά μιλούσαν γι' αυτό. Ο Σλόμαχ έλεγε ότι θα ευχόταν να γίνει τόσο έξυπνος και σοφός όσο ο βασιλιάς Σολομώντας, ο συνονόματός του. Η ευχή του Μωυσή ήταν να γίνει τόσο πολυμαθής στη θρησκεία όσο ο φημισμένος ραββίνος Μωυσής Μαϊμονίδης. Η Εσθήρ ευχόταν να γίνει τόσο όμορφη όσο

και η βασίλισσα Εσθήρ. Μετά από πολύωρες συζητήσεις, τα τρία παιδιά αποφάσισαν να περιμένουν μέχρι τη μέρα της Μεγάλης Δένσος για να μείνουν ξύπνιοι όλη τη νύχτα μαζί, και, όταν ο ουρανός άνοιγε, να έλεγαν τις ευχές τους.

Τα παιδιά συνίθως πηγαίνουν για ύπνο νωρίς, αλλά οι τρεις τους έμειναν ξύπνιοι μέχρι που οι γονείς τους κοιμήθηκαν. Τότε γλίστρησαν έξω από το σπίτι και συναντήθηκαν στην αυλή της συναγωγής, για να περιμένουν το θαυμαστό γεγονός.

Έμοιαζε σχεδόν με περιπέτεια. Η νύχτα ήταν αφέγγαρη και δροσερή. Τα παιδιά είχαν ακούσει ότι έξω παραμόνευαν δαιμονες, έτοιμοι να επιτεθούν σ' όσους τολμούσαν να βγουν έξω μια τέτοια σκοτεινή νύχτα. Είχαν ακούσει επίσης για πτώματα που μετά τα μεσάνυχτα προσεύχονταν στη συναγωγή και διάβαζαν από το ειλητάριο. Άν κάποιος περνούσε από τη συναγωγή τόσο αργά, μπορούσε να προσκληθεί στο τραπέζι ανάγνωσης, ένα αρκετά τρομερό γεγονός. Άλλα ο Σλόμαχ και ο Μωυσής είχαν φορέσει κροσσωτά ρούχα, και η Εσθήρ είχε φορέσει δύο ποδιές, μία μπροστά και μία πίσω. 'Όλ' αυτά απέβλεπαν στο ν' απωθήσουν τις κακές δυνάμεις. Κι όμως τα παιδιά ήταν φοβισμένα. Μια κουκουβάγια χουχούτιζε. Η Εσθήρ είχε ακούσει ότι νυχτερίδες πετούσαν τη νύχτα, κι αν καμιά τους πιανόταν στα μαλλιά ενός κοριτσιού, το κορίτσι θα πέθαινε μέσα στο χρόνο. Η Εσθήρ είχε σκεπάσει το κεφάλι της σφιχτά με μια μαντίλα.

Μια ώρα πέρασε, δυο, τρεις, κι ακόμα ο ουρανός δεν είχε ανοίξει. Τα παιδιά ήταν κουρασμένα και πεινασμένα. Ξαφνικά μια λάμψη φάνκε και ο ουρανός άνοιξε. Τα παιδιά είδαν αγγέλους, σεραφείμ, χερουβίμ, φλογισμένα άρματα, καθώς και τη σκάλα που ο Ιακώβ είδε στ' όνειρό του, με φτερωτούς αγγέλους να πετούν πάνω και κάτω,

ακριβώς όπως είναι γραμμένα στη Βίβλο. Όλα έγιναν τόσο γρήγορα που τα παιδιά ξέχασαν τις ευχές τους.

Η Εσθήρ μίλησε πρώτη. «Πεινάω. Πόσο θα ήθελα να 'χα μια τηγανίτα».

Αμέσως, μια τηγανίτα εμφανίστηκε μπροστά στα μάτια των παιδιών.

Όταν ο Σλόμαχ είδε ότι η αδελφή του είχε ξοδέψει την ευχή της για ένα τόσο μπδαμινό πράγμα, εξαγριώθηκε και φώναξε: «Χαζοκόριτσο, μακάρι να 'σουν εσύ μια τηγανίτα».

Αμέσως, η Εσθήρ έγινε τηγανίτα. Μόνο το πρόσωπό της φαινόταν έξω απ' το ζυμάρι, χλομό και φοβισμένο.

Ο Μωυσής αγαπούσε την Εσθήρ από τότε που θυμόταν τον εαυτό του. Όταν είδε ότι η αγαπημένη του Εσθήρ είχε μεταμορφωθεί σε τηγανίτα, τον έπιασε απόγνωση. Δεν υπήρχε χρόνος για χάσιμο. Το λεπτό κόντευε να τελειώσει, και φώναξε:

«Εύχομαι να γίνει όπως ήταν».

Κι έτσι έγινε.

Ξαφνικά ο ουρανός ξανάκλεισε.

Όταν τα παιδιά διαπίστωσαν πόσο άσκοπα είχαν σπαταλήσει τις ευχές τους, άρχισαν να κλαίνε. Η νύχτα είχε γίνει ξανά κατάμαυρη και δεν μπορούσαν να βρουν το δρόμο για το σπίτι τους. Έμοιαζε σαν να 'χαν χαθεί σε κάποιο παράξενο μέρος. Δεν υπήρχαν βουνά στο Φράμπολ· παρόλ' αυτά, τα παιδιά σκαρφάλωσαν σ' ένα βουνό. Προσπάθησαν να κατεβούν κάτω πάλι, όμως τα πόδια τους συνέχιζαν να σκαρφαλώνουν μόνα τους. Τότε εμφανίστηκε ένας γέροντας με άσπρη γενειάδα. Στο ένα χέρι κρατούσε ραβδί και στο άλλο ένα φανάρι με κερί. Τη στολή του συγκρατούσε ένα ζωνάρι. Φυσούσε δυνατός αέρας, αλλά το κερί δεν τρεμόσβηνε.

Ο γέροντας ρώτησε: «Πού πηγαίνετε; Και γιατί κλαίτε;»

Ο Σλόμαχ του είπε την αλήθεια, πώς είχαν μείνει ξύπνιοι όλη τη νύχτα και πώς είχαν ξοδέψει τις ευχές τους.

Ο γέροντας κούνησε το κεφάλι του. «Καμιά καλή ευχή δεν ξοδεύεται».

«Μάλλον οι δαίμονες μας μπέρδεψαν και μας έκαναν να ξεχάσουμε τις ευχές μας».

«Κανένας δαίμονας δεν έχει δύναμη την άγια νύχτα της Μεγάλης Δένσος», αντέτεινε ο γέρος.

«Τότε γιατί ο ουρανός μάς έπαιξε ένα τέτοιο κόλπο;» ρώτησε η Εσθήρ.

«Ο ουρανός δεν παίζει κόλπα», απάντησε ο γέροντας. «Εσείς ήσασταν που προσπαθήσατε να παίξετε κόλπα με τον ουρανό. Κανένας δεν μπορεί να γίνει έξυπνος χωρίς πείρα, κανένας δεν μπορεί να γίνει σοφός χωρίς μελέτη. Όσο για σένα, μικρό κορίτσι, είσαι ήδη όμορφη, αλλά η ομορφιά του σώματος πρέπει να ταιριάζει με την ομορφιά της ψυχής. Κανένα μικρό παιδί δεν μπορεί να κερδίσει αγάπη και αφοσίωση αντάξια μιας βασίλισσας, που προσφέρθηκε να θυσιαστεί για το λαό της. Επειδή εσείς οι τρεις ευχηθήκατε πάρα πολλά, δεν πάρατε τίποτα».

«Τι πρέπει να κάνουμε τώρα;» ρώτησαν τα παιδιά.

«Πηγαίνετε σπίτι σας και προσπαθήστε ν' αποκτήσετε με μόχθο ό, τι θελήσατε να αποκτήσετε τόσο εύκολα».

«Ποιος είσαι;» ρώτησαν τα παιδιά, κι ο γέροντας απάντησε: «Στον ουρανό, με φωνάζουν ο Φύλακας της νύχτας».

Μόλις είπε αυτά τα λόγια, τα παιδιά βρέθηκαν πίσω στην αυλή της συναγωγής. Ήταν τόσο κουρασμένα που, όταν γύρισαν σπίτι και

έβαλαν το κεφάλι στο μαξιλάρι τους, αποκοιμίθηκαν. Ποτέ δεν είπαν σε κανέναν τι τους είχε συμβεί. Το κράτησαν μυστικό.

Τα χρόνια πέρασαν. Ο Σλόμαχ διψούσε όλο και πιο πολύ για μάθηση. Είχε τόσο ταλέντο και μελετούσε τόσα βιβλία ιστορίας, εμπορίου και οικονομικών, που έγινε ο συμβουλάτορας του βασιλιά της Πολωνίας. Τον φώναζαν ο Βασιλιάς χωρίς κορόνα, καθώς και Βασιλιά Σολομώντα της Πολωνίας. Παντρεύτηκε την κόρη ενός πολύ σημαντικού ανθρώπου και έγινε διάσημος για την εξυπνάδα και τη φιλανθρωπία του.

Ο Μωυσής πάντα ενδιαφερόταν για την παράδοση. Ήξερε τη Βίβλο και το Ταλμούδ σχεδόν απέξω. Έγραψε πολλά βιβλία για την παράδοση κι έγινε γνωστός ως ο Μαϊμονίδης του καιρού μας.

Η Εσθήρ έγινε όχι μόνο όμορφη, αλλά και σοφή και ενάρετη. Πολλοί νέοι από πλούσια σπίτια έστειλαν προξενητές στους γονείς της για να ζητήσουν το χέρι της, όμως η Εσθήρ αγαπούσε μόνο τον Μωυσή, όπως κι εκείνος αγαπούσε μόνο αυτήν.

Όταν ο ηλικιωμένος ραββίνος του Φράμπολ πέθανε, ο Μωυσής έγινε ραββίνος της πόλης. Ένας ραββίνος έπρεπε να 'χει τη γυναίκα του κι έτσι ο ραββίνος Μωυσής παντρεύτηκε την Εσθήρ.

Όλοι οι κάτοικοι του Φράμπολ πήγαν στο γάμο. Ο αδελφός τής νύφης, ο Σλόμαχ, ήρθε στο γάμο της αδελφής του με μια άμαξα την οποία έσερναν έξι άλογα, με ιππότες μπροστά και πίσω της. Υπήρχε μουσική και χορός, και το νεαρό ζευγάρι δέχτηκε πολλά δώρα. Αργά τη νύχτα, η νύφη χόρεψε με τον γαμπρό κι έπειτα με τους υπόλοιπους καλεσμένους, αυτή κρατώντας τη μια άκρη του μαντίλιού κι ο καβαλιέρος της την άλλη, σύμφωνα με το έθιμο. Όταν κάποιος ρώτησε αν όλοι είχαν χορέψει με τη νύφη, ο γελωτοποιός του γάμου

απάντησε: «Ναι, εκτός από τον Φύλακα της νύχτας». Μόλις ξεστόμισε αυτά τα λόγια, ένας γέροντας εμφανίστηκε απ' το πουθενά μ' ένα ραβδί στο ένα χέρι κι ένα φανάρι στο άλλο, η μέση του ζωσμένη μ' ένα άσπρο ζωνάρι. Η νύφη, ο αδελφός της και ο γαμπρός αναγνώ-

ρισαν το γέροντα, αλλά δεν μίλουσαν. Αυτός πλησίασε τη νύφη, ακού-
μποσε το φανάρι και το ραβδί σ' έναν πάγκο εκεί κοντά, και άρχισε να
χορεύει μαζί της, ενώ όλοι οι καλεσμένοι κοιτούσαν έκπληκτοι και
με δέος. Κανένας δεν είχε ξαναδεί αυτόν το γέροντα. Η ορχήστρα
σταμάτησε να παιζει. Επικρατούσε τόση πουσχία που ακουγόταν το
τσιτσίρισμα των κεριών και το τερέτισμα των γρύλλων απέξω. Τότε ο
γέρος σπίκωσε το φανάρι και το έδωσε στο ραββίνο Μωυσή λέγοντάς
του: «Ας σου δείχνει αυτό το φανάρι το δρόμο προς την Τορά». Πρό-

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΥΧΩΝ

σφερε το ραβδί στον Σλόμαχ λέγοντας: «Ας σε προστατεύει αυτό το ραβδί απ' τους εχθρούς σου». Στην Εσθήρ που κρατούσε την άσπρη ζώνη, είπε: «Ας σε δένει αυτήν την με τους ανθρώπους σου και τις ανάγκες τους για πάντα».

Αφού είπε αυτά τα λόγια, ο γέροντας εξαφανίστηκε.

Τα επόμενα χρόνια, αρκετές φορές οι Εβραίοι πήγαιναν να ζητήσουν από την Εσθήρ να μεσολαβήσει γι' αυτούς στους άρχοντες της γης. Εκείνη έδενε την άσπρη ζώνη γύρω απ' τη μέση της κι έτσι πάντοτε κατάφερνε να βοηθήσει τους ανθρώπους της. Όλοι τη φώναζαν βασίλισσα Εσθήρ.

Κάθε φορά που ο ραββίνος Μωυσής δεν μπορούσε να καταλάβει κάποια παράγραφο του νόμου, άνοιγε την κιβωτό όπου στεκόταν το φανάρι με το αιώνιο φως του, και τα πράγματα ξεκαθάριζαν. Όταν ο Σλόμαχ κινδύνευε, έπαιρνε το ραβδί και αμέσως οι εχθροί του γίνονταν αδύναμοι.

Και οι τρεις τους έζησαν πολλά χρόνια. Μόνο πριν το θάνατό του, ο ραββίνος Μωυσής αποκάλυψε στους κατοίκους του Φράμπολ τι είχε συμβεί εκείνη τη νύχτα της Μεγάλης Δεύτερης. Ο ραββίνος είπε: «Μεγάλα θαύματα κι εκπληκτικοί θησαυροί περιμένουν όσους είναι πρόθυμοι να προσπαθήσουν. Γι' αυτούς οι πύλες του ουρανού είναι πάντοτε ανοιχτές».